

Наталия Петрова Петрова

Хонорован асистент към катедра „ Неврология, психиатрия, физиотерапия и рехабилитация, превантивна медицина и обществено здраве”.

Медицински факултет на Софийски университет „ Св. Климент Охридски”

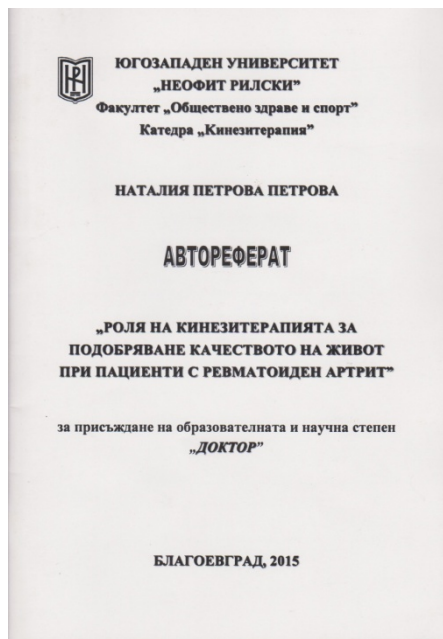
Конкурс за доцент по Кинезитерапия направление 7.4. Обществено здраве,
обявен в държавен вестник бр. 67 от 28.07.2020г. за нуждите на
Медицински факултет на Софийски университет „ Св. Климент Охридски”
гр. София

НАУЧНА ДЕЙНОСТ

РЕЗЮМЕТА НА ПРЕДСТАВЕНИ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА НАУЧНИ ТРУДОВЕ

А. Автореферат

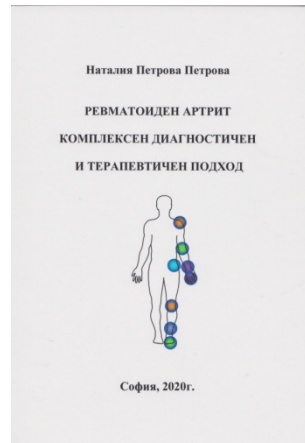
1. Петрова Н. Роля на кинезитерапията за подобряване качеството на живот при пациенти с ревматоиден артрит. Автореферат на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен доктор, ЮЗУ „Неофит Рилски”, 2015.

Б. Монография

Петрова Н. Ревматоиден артрит комплексен диагностичен и терапевтичен подход, *издателство Симолини, София 2020,*

ISBN:978-619-7265-76-7

Резюме: В настоящия труд предоставяме едно съвременно виждане на комплексния подход за диагностика и лечение при пациентите с ревматоиден артрит. През последното десетилетие познанията в областта на ревматоидния артрит претърпяха епохално развитие по отношение изясняване на етиологията и патогенезата. Въведоха се нови модерни диагностични методики, а от тук се разшири хоризонта за консервативната терапия, подчинена на най-новите изисквания на СЗО. Несъмнено настъпващите промени по отношение на РА са отключени от разработването на редица нови ефективни терапевтични средства и методи за повлияване на заболяването. Преди лечението на артритта беше незадоволително и ограничено до физиотерапия и НПВС.

Огромен принос в изучаването на РА има EULAR (Европейската лига срещу ревматизма) основана през 1947г. Тя е организацията, която представлява хората с ревматологични заболявания, здравните специалисти и научните общества по ревматология на всички европейски нации.

Целите на EULAR са да намали тежестта на ревматичните заболявания върху индивида и обществото и да подобри лечението, профилактиката и рехабилитацията на мускулно-скелетните заболявания. Тя насърчава

високи постижения в образованието и изследванията в областта на ревматологията. Тя подпомага напредъка на научните изследвания в ежедневните грижи и се бори за признаването на нуждите на хората с мускулно - скелетни заболявания от страна на управляващите органи в Европа.

Експертната група е насочила обсега на дейността си към целия ревматологичен спектър и разпростира работата си върху терапевтичния отговор в клиничните проучвания, преценка на съществуващи класификационни критерии и създаването на диагностични критерии за РА. Мисията им е подпомагане и поощряване на клиничните изследвания в областта на ревматологията. Крайната цел е подобряване качеството на живот на пациентите и изхода от тази болест. Средствата за да го постигнат са следните: разширяване на знанията за болестта, подпомагане на ранната диагностика, създаване на валидизирани средства за оценка, изучаване на нови комплексни терапевтичните режими. В монографията представяме в съвременна светлина и в достатъчен обем необходимите комплексни знания за специалистите по медицинска рехабилитация, кинезитерапия и ерготерапия по отношение на РА.

В. Публикации в български научни списания

1. Топузов И., Кавдански Е., Въчков Д., **Петрова Н.**, Начева Г., Денчева Д., Антропометрична и функционална характеристика на ученици и студенти .Международна научна конференция "*Физическото възпитание и спортът между два века*", 27-28 октомври 2000г., В. Търново, ISBN - 954-775-004-6, 30-37

В научната литература съществуват доста противоречиви твърдения относно зависимостта между телесната и мастната маса и издръжливостта. Според някой, корелацията между издръжливостта и телесната маса в детско-юношеската възраст е еднопосочна, а след периода на растежа се стабилизира. Наши проучвания показаха, че това не винаги е така и конкретно при затлъстялите, редукцията на телесната маса води до увеличаване на издръжливостта.

В по нови изследвания се подчертава взаимовръзката между антропометричните размери на тялото и физическата дееспособност, като конкретно до нарастването на теглото се установява че то не е безкраен процес и може да става само в определени граници иначе се отразява неблагоприятно. Скринингови проучвания показаха, че за определяне на издръжливостта при нетренирани лица може да се

използва теста V-170. Чрез този тест и направени антропометрични измервания на ученици от Благоевградските училища ние потърсихме тази взаимозависимост при учениците от гимназиите.

Цел: Да разшири започнатите изследвания за установяване корелация между антропометричните и функционални показатели при ученици от различни възрастови групи и студенти.

Ключови думи: затлъстяване, антропометрия, ученици, студенти

2. Топузов И., Пенчева Н., **Петрова Н.**, Митова З. За по-точна оценка на телесната маса при учениците от 6 до 17г. *сборник Физическото възпитание и спорта в образователната система*, 2002, 205-208

Резюме: Оценяването на телесната маса при ученици трябва да се прави по общоприети методи и критерии утвърдени от СЗО. В практиката се използват различни таблици и формули за идеална телесна маса, изработени по методите на стандартните отклонения. Подобни таблици използваме за оценка на учениците, кето представяме данните в публикацията.

Ключови думи: телесна маса, индекси, таблици, оценка, ученици

3. Топузов И., Митова З., **Петрова Н.**, Денчева Д. Оценка на затлъстяването чрез телесната и мастната маса. *Списание Кинезитерапия*, бр.2, 2002, 18-23

Резюме: Направен е анализ на методите за диагностика на затлъстяването, чрез известни таблици, индекси и формули за идеалната телесна маса. Установени са съществени различия между използваните методи при диагностициране на затлъстяването.

Ключови думи: телесна маса, мастна маса, импеданс индекс

4. Топузов И., Митова З., **Петрова Н.** Проблеми в детско-юношеското затлъстяване. *Списание Педагогика* бр.4/2002, 36-48

Резюме: Затлъстяването е патологично състояние което се изразява в разрастване на мастната тъкан, дължащо се на хиперплазия или хипертрофия на мастните клетки. Съпроводено е с увеличаване и на мастните делчета, в които се складират мазнини в големи количества. Това води до нарастване на мастните депа, телесната маса и обиколките на тялото, поради което в началния етап на преден план изпъкват козметичните и естетически проблеми, а здравните идват по-късно.

Ключови думи: затлъстяване, мастна маса, естетични и здравословни проблеми

5. Николова Е., Столинчева В., **Петрова Н.** Собствена методика за лечение на дискова херния с препарата Diklak gel комбинирано с

кинезитерапия. Сборник *Физическото възпитание и спорта в образователната система*, 2006, 128-133

Резюме: Дисковата болест е една от най-честите причини, предизвикващи болки в гърба с разпространение в краката. През последните години е налице една хипердиагностика на заболяването и едва ли не 80 - 85% от болките в гърба се преписват на нея.

Дисковата болест е заболяване на междупрешленния диск и прилежащите към него нервни коренчета. Най-предразположени към заболяването са хората между 30 - 50 години, предимно мъже. Жертви на дисковата болест най-често са общи работници, работници в селското стопанство, миньори - хора извършващи тежка физическа работа.

Ключови думи: дискова болест, диклак гел, физиотерапия, кинезитерапия

6. Марева, Ю., Михов, Б., Николова, Ев., Столинчева, В., **Петрова, Н.** Статистически данни за травматизма на ученици от спортни или общообразователни училища. *Физическото възпитание и спортът в образователната система (сборник материали, научна конференция с международно участие)*, 2006, стр.134-137

Резюме: Спортът и физическата активност са особено препоръчвана и желана компонента на нормалното развитие при децата. Те допринасят за доброто здравословно състояние, физическата култура и дисциплината на детето. Важно е обаче да се осигури адекватна супервизия и обучение, за да се избегне травматизма и да се насърчи интереса на децата към физическата активност. В ранната възраст се срещат някои травми дължащи се на нормалния процес на израстване и специалистите трябва да са наясно с диагностиката, лечението и превенцията им. Друга причина е и въвличането на все повече подрастващи от различни възрасти в едни и същи спортове, при това целогодишно, което от своя страна води до пренапрежение, хронични мускулни разтежения, тендинити и стрес-фрактури.

Ключови думи: физическа активност, травматизъм, ученици, данни

7. Николова, Ев., Михов, Б., Столинчева, В., **Петрова, Н.** Методът кинезиотейпинг. Функция и ефект. *Физикална медицина, рехабилитация и здраве бр.4-2007г.*, стр. 22-23, ISSN№1312-0417

Резюме: Безброй хора страдат от хронична болка на коляното или гърба, често пробвайки всяко налично лекарство, за облекчаване на

болката. Методът Кинезиотейпинг предлага ефективна алтернатива на неоперативно възстановяване на тези състояния. Кинезиотейпингът е ефективен при възстановяването на увредени мускули, причинени от натоварването или нараняването им. При натоварване мускулите често са изложени на травми и възпаления. Кинезиотейпингът е ефективен при подържането на травмирания мускул и участва в неговото възстановяване.

Кинезиотейпингът увеличава пространството между кожата и мускула, за да се подпомогне лимфотока и кръвотока.

Освен това Кинезиотейпингът намалява болката. Първостепенният механизъм за облекчаване на болката е чрез намаленото дразнене на болковите рецептори заради увеличеното подкожно пространство. Кинезиотейпинга може да осигури и нормализирането на проприоцептивните импулси за подобряване на ставната стабилност.

Ключови думи: кинезиотейпинг, функция, ефект, болка

SUMMARY: Countless numbers of people suffer from chronic knee and lower back pain, often having tried every remedy available for pain relief. The Kinesio Taping Method offers an effective, non-operative option in the rehabilitation of these conditions.

Kinesio Taping is effective in the restoration, and normalization of damaged muscles caused by overuse or injury. With overuse, muscles often are subjected to overload injury and inflammation. KT is effective for providing support to the injured muscle and assisting in the conditioning of reduced weakened muscle.

Kinesio Taping increases the space between the skin and muscles to promote the flow of lymphatic fluid and blood.

Kinesio Taping is also effective in reducing pain. The primary mechanism for pain relief is via decreased pain receptor activation with the increased subcutaneous space.

Joint malalignment is caused by strength and flexibility imbalances across the joint. Kinesio Taping may provide the correct proprioceptive input to aid in restoring normal joint forces

8. Столинчева, В., Николова, Ев., Михов, Б., **Петрова, Н.** Комбинирана методика за лечение на артроза на колянна става с NEOX. *Спорт и наука*. (XIV балкански конгрес по спортна медицина приложение към бр.1-2007) стр.188-192. България ISSN 1310-3393

Combined method for arthrosis treatment of the knee articulation with neox

Veneta Stolincheva, Dr. Evelina Nikolova Borislav Mihov, Nataliya Petrova, South-West University „Neofit Rilski” - Blagoevgrad Department „Kinesitherapy”

From all articulation illnesses the first place takes the illnesses of the knee articulation. The knees have a vital role for the human's daily routine.

We have examined closely 25 people, suffering from arthrosis mutation in the knee articulation as a result of different illnesses causing the arthrosis, which were apportioned in control and. experimental group and complex treated with appliance physiotherapy and well selected complex of medical gymnastics. The patients from the experimental group parallel with the complex treatment used the medicine NeOx for external use.

The purpose of the examination was to proof if the use of the medicine NeOx as a supporting resource will contribute for faster positive results in our work.

The results have confirmed this with the faster progress in getting better within the experimental group according to the following indicators: tumefaction and pain decreasing and individual endurances to the low-voltage electricity.

Key words: knee articulation, arthrosis, treatment, combined method, neox

9. Николова, Ев., Столинчева, В., Петрова, Н., Михов, Б. Лечение на гръбначни изкривявания при деца с ДЦП с кинезиотейпинг. *Спорт и наука*. (XIV балкански конгрес по спортна медицина приложение към бр.1-2007г.) 2007, стр.178-183, България ISSN№1310-3393

Summary: The complex rehabilitation of CP imposes continuous and systematical pursuits. In the children target group from DCDIFZ - Blagoevgrad we have found a large percent of secondary scoliosis as a result of asymmetrical limbs.

The purpose we have sited was to approbate the kinesitherapy method together with KINESIOTAPING in children with cerebral palsy in which we have found out scoliosis mutation and how the scoliosis correction influence the total muscle tonus.

The complex therapy included BOBATH straightening exercises both for muscle tonus and for pose control, specialized Klap quadripedic exercises,

training in correct walking and body posture after application with KINESOTAPING.

The results show that after KINESIOTAPING use and the combination of different special techniques -for both spinal deformities and specialized technique for muscle tonus influence, we have succeeded to report asymmetry decreasing of both limbs, influencing the spinal curvature we have showed improvement in the Ashworth values for spastic definition.

Key words: *spinal deformities, children, cerebral palsy, treatment, kinesiотaping*

10. Михов Б., Петрова Н., Столинчева В., Николова Е. Приложение на кинезиотейпинг при оперирани след травми на колянна става. *Спорт и наука*, бр.1/2007,174-178, ISSN:1310-3393

Резюме: Целта на нашето изследване е да проверим дали използването на кинезиотейпинг като помощно средство ще доведе до по-бързото и пълно функционално възстановяване на пациента.

Ключови думи: операция на колянна става, травми, кинезиотейпинг

11. Николова, Ев., Михов, Б., Петрова, Н., Столинчева, В. Лечение на болки в рамото от неврогенен произход с комбинация от мекотъканни техники, мобилизации и кинезиотейпинг. *Превенция и рехабилитация*. (Българско сружество по неврорехабилитация том 3, 2009г. бр.1-2), 2009, стр.59-63. ISSN№1313-2784, година 3, бр.1-2

Абстракт: Сравняваме две групи пациенти: контролна 7 пациенти, лекувани по традиционната методика (физикални процедури и ЛФК) и експериментална група от 7 пациента, лекувани с мекотъканни техники в комбинация с приложен кинезиотейпинг, които са с болки в рамото от неврогенен произход. Използваните методи на изследване - ъглометрия и долориметрия - ни позволиха да покажем по-бързият ефект за повлияване на болката и подобряване обема на движение при експерименталната група, лекувани с мекотъканни техники и кинезиотейпинг.

Ключови думи: *Кинезиотейпинг, мобилизации, мекотъканни техники, болки в рамото.*

Summary: We are examining two groups of patients with neurologic shoulder pain - control group /7 persons/ treated with traditional physiotherapy procedures and physical exercises; and experimental group /7 persons/ treated with soft tissue techniques and mobilization techniques in combination with Kinesiotaping. By measuring the range of motion and the pain (dolorimetry) we proved the better treatment effect and the bigger range of motion in the experimental group after the procedures.

Key words: *Kinesiotaping, mobilization, soft tissue techniques, shoulder pain.*

- 12.Николова, Ев., Михов, Б., **Петрова, Н.**, Столинчева, В. Приложение на двигателни и сензорни упражнения по триместри в комплексното лечение на „рискови групи“ деца до едногодишна възраст. *Превенция и рехабилитация* (Българско дружество по неврорехабилитация том 3, 2009г. бр.1-2), 2009, стр.94-97. ISSN№1313-2784

Абстракт: В съобщението разглеждаме наблюдението на 30 деца от „рискови групи“: недоносени, недоносени близнаци, деца с асфиксия при раждане и лоши показатели по Абгарт при раждането, на които приложихме двигателни и сензорни упражнения, съобразени с развитието по тримесечие. Основните методи за отчитане и анализ на резултатите бе наблюдението и оценката на родителите по визуална аналогова скала. С помощта на приложените упражнения постигнахме добър ефект, особено при недоносени деца и отчетохме значението на ранно започнатата кинезитерапевтична програма при така наречените „рискови групи” .

Ключови думи: Рискови групи, рисков фактор, мултисензорна стимулация

Summary: In this publication we examined a group of 30 children in the so called “risk group” of born with asphyxia, underweight, underweight twins, and poor Abgard grades. We are using sensomotoric exercises consistent with the trimester periods of development. The main methods for reading and analysis of the threatment results were observation and grading by the parents using visual analog scale. With the help of the used exercises we achieved good effect, especially with the underweight children, and we proved the meaning of the early kinesitherapy with the “risk group” of children.

Key words: Risk groups, risk factor, multisensoric stimulation

- 13.**Петрова Н.**, Николова Е., Михов Б., Столинчева В. Приложение на кинезиотейпинг при оперирани след травми на колянна става. *Юбилейна научна конференция с международно участие „Здравеопазването през 21 век”*, том 2/2010, 651

- 14.Николова, Ев., Столинчева, В., **Петрова, Н.**, Цветков, Ат. Проучване върху бебешки език и значението при ранна превенция чрез мултисензорна кинезитерапия при рискови групи от 0-12 месеца. *Превенция и рехабилитация* (Българско дружество по

неврорехабилитация том.5, 2011г. брой 2), 2011, стр.28-31, ISSN№1313-2784

Резюме: Разглеждаме нашия опит при изучаването на бебешкият език, който включва звуци, мимики и поведенчески особености и значението им в процеса на лечение и диагностика с мултисензорна кинезитерапия. Първата година от живота на всяко едно дете е едно безкрайно и прекрасно пътешествие, изтъкано с любопитство и безброй открития, по време на които, детето започва да развива уменията си и се подготвя да разгадава мистерията на живота и заобикалящата го действителност.

Ключови думи: „бебешки език“, звуци, мултисензорна терапия

Summary: We consider our attempt for studying baby's language which include sounds, mimic, behavior and their meanings in the process of diagnostic and treatment with multisensoric kinezitherapy.

Key words: “Baby language”, sound, multisensoric kinezitherapy

15. Топузов И., Николова Е., **Петрова Н.**, Николоваска Л. ЛОДИ - моделът в комплексната кинезитерапия на хората с увреждания . *Осма научна конференция с международно участие „Физическо възпитание, спорт и кинезитерапия”* Благоевград, 2011, 32-38

Резюме: ЛОДИ-моделът е насочен към пациента и има за цел да обезпечи рехабилитацията му и изпълнението на неговите ежедневни нужди, съобразени със самия индивид, организациите и хората наоколо. Изборът на рехабилитационните дейности, тяхното изпълнение и участие, според ЛОДИ-модела представлява сложно взаимодействие между личността и околната ѝ среда. Това важи за всеки човек с неговите действия, задачи и роли, които са от значение за него. Моделът разглежда способностите, възможностите на личността (невроповеденчески, физиологични, психологични/емоционални и познавателни) и факторите на околната среда (природни и архитектурни, социална подкрепа, културални норми и оценки). ЛОДИ-моделът има четири основни компонента. Те показват какво човек иска и се нуждае да прави в своето ежедневие (дейностите му); действително извършеното (изпълнението на дейностите); дали личните му психологични, физиологични, невроповеденчески и познавателни способности си пасват с мястото за извършване на дейностите (околната среда), за да се стигне до успеха. Сполучливото взаимодействие между способностите на лицето, околната му среда и правилно подбраните дейности води до изпълнение на планираното и пълноценно участие в рехабилитацията.

КЛЮЧОВИ ДУМИ: ерготерапия, клиент/пациент, умения, дейности.

PEOP – MODEL IN THE COMPLEX KINESITHERAPY OF PEOPLE WITH DISABILITIES

The **PEOP – model** is a patient centered model organized to improve the rehabilitation, everyday performance of necessary and valued occupations of individuals, organizations, and populations and their meaningful participation in the world around them. The inclusion of rehabilitation occupations, performance, and participation in the PEOP - model reflects the complex interactions between the person and the environment in which people carry out the activities, tasks, and roles that are meaningful to them. The model describes an interaction of person factors (neurobehavioral, physiological, psychological/emotional, cognition) and environmental factors (natural and built environments, social support, societal policies and attitudes, cultural norms and values). The PEOP – model has four major components. They describe what people want or need to do in their daily lives (occupations); the actual of doing the occupation (performance); and how psychological, physiological, neurobehavioral and cognitive factors (person) combine with the places in which occupations are undertaken (environment) to influence success. The interaction of capacity, environment, and chosen activity lead to occupational performance and participation in the rehabilitation.

KEY WORDS: occupational therapy, customer/patient, skills, occupations.

16. **Петрова Н.**, Проучвания при лечение на ревматоиден артрит със средствата на кинезитерапията. *Спорт и наука, извънреден бр.5*, 2012, 395-401

Резюме: Наред с медикаментозната терапия, кинезитерапията е основно средство за профилактика, лечение и адаптация на пациентите с ревматоиден артрит. Той е главният представител на ревматологичните болести и най-често от възпалителните заболявания със ставни промени. Възможностите на кинезитерапията, физикалната медицина и ерготерапията са големи и оказват въздействие върху функционалния капацитет, самостоятелността, ежедневието и качеството на живот.

Ключови думи: Физиотерапия, кинезитерапия, ДЕЖ, ерготерапия, ревматоиден артрит

17. Топузов, И., Николова, Ев., **Петрова, Н.**, Николовска, Л. Роля на околната среда при рехабилитация на хора с увреждания (През погледа на ерготерапевта). *Здраве и наука.*(Медицински колеж

„Йорданка Филаретова“, Медицински университет София,
Национална конференция „Здравни грижи-традиции и перспективи“
София 2012г. година 2 брой 3 (007)) 2012, стр. 213-216 ISSN№1314-
3360

Резюме: Ерготерапевтът планира интервенциите, така че да улесни взаимодействието между околната среда и индивида, променя околната среда, така че да увеличи възможностите на лицето да изпълнява дейности. Модифицирането на околната среда цели да предотврати влошаването на състоянието и загубата на възможностите, както и активно участие в живота на обществото. ЛОДИ-моделът има четири основни компонента. Те показват какво човек иска и се нуждае да прави в своето ежедневие (дейностите му); действително извършеното (изпълнението на дейностите); дали личните му психологични, физиологични, невроповеденчески и познавателни способности си пасват с мястото за извършване на дейностите (околната среда), за да се стигне до успеха. Сполучливото взаимодействие между способностите на лицето, околната му среда и правилно подобрите дейности води до изпълнение на планираното и пълноценно участие в рехабилитацията. Универсалният дизайн е концепция в архитектурата и строителството, която благоприятства заниманията, като ги улеснява, с което подобрява изпълнението на дейностите. Промените в околната среда се фокусират, както върху физическата, така и върху социалната околна среда, обществените взаимоотношения и културните норми. Целта е, те да се подобрят така, че да осигурят на пациентите околна среда, която да поддържа здравето и качеството на живота им.

Ключови думи: *ерготерапия, околна среда, дейности, Възможности, изпълнение*

Summary: Occupational therapist design interventions to facilitate the interaction between the environment and the individual to create environments that maximize the fit between the person's capabilities and the demands of the occupation. Environmental modification can augment or prevent declining or lost capabilities, thereby encouraging active participation in the community. The PEOP - model has four major components. They describe what people want or need to do in their daily lives (occupations); the actual of doing the occupation (performance); and how psychological, physiological, neurobehavioral and cognitive factors (person) combine with the places in which occupations are undertaken (environment) to influence success. The interaction of capacity, environment, and chosen activity lead to occupational performance and participation in the rehabilitation. Universal design is thus a popular concept in the area of architecture and engineering and is an excellent opportunity for occupational therapist to collaborate to enhance occupational performance. All these environmental modifications, whether focused on physical, but also social, societal policy and attitudes or cultural norms, are important for ensuring the clients interactions with the environment remains supportive of health and quality of life.

Key words: *occupational therapy, environment, occupations, capabilities, performance*

- 18.Николова, Ев., **Петрова, Н.**, Цветков, Ат., Филипова, М., Голев, Ил.
Комплексно лечение на тендовагинити на предмишници с фонофореза с „ALLGASAN MOBIL CRÈME“ Спорт и наука (извънреден брой 5-2012г.) стр.376-377, ISSN№1310-3393

За епикондилита е по-характерна въртяща, тъпа болка - спонтанно и при напрежение на съответната мускулна група.

Медикаментозно лечение на тендовагинит на предмишницата - НПВС- таблетна форма, както и под формата на унгвенти, крем и гел. При тях активната компонента от НПВС е в мехлемообразна форма. Освен чрез намазване, те се въвеждат и чрез ултразвук(фонофореза).

Ортопедичното лечение бива консервативно и оперативно. В острия стадий пациентът се гипсира с олекотен гипс-имобилизация за 10-15 дни и се поставя гипсова лонгета.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

От анализа на резултатите на КГ и ЕГ групи с виден по-добър терапевтичен ефект на показателите ъглометрия, сантиметрия, ММТ и долометрия при ЕГ.

Прилагането от на комплексна методика подобрява самообслужването и ДЕЖ, постига се локален ефект върху засегнатият крайник, общо повлияване на психо-емоционалния тонус на пациента.

Прилаганата методика е лесно приложима, затова се препоръчва като рутинна и ефективна в практиката.

Съкращава периода за излекуване и възстановяване на пациентите.

Намалява временната нетрудоспособност.

Ключови думи: *тендовагинит, комплексно лечение, физиотерапия*

Complex treatment of tendovaginitis's forearm with phonophoresis with "allga san mobil creme"

Evelina Nikolova, Nataliya Petrova, Atanas Cvetkov, Mariela Filipova, Ilian Golev

In daily life a number of one-type hand perform repetitive movements as in everyday life and in the exercise of many professional activities.

Traumatic injury to the muscles and tendons of the forearm e one of the most common diseases in the outpatient-clinical practice. Kinesitherapy as part of comprehensive rehabilitation activities play a very important role in achieving optimal therapeutic results.

The clinical picture consists of four symptoms- pain, swelling, crepitus in the distal third of the forearm.

The disease develops acute surge summed microtrauma from individual effort and local trauma. The main task is to provide anti-inflammatory, and analgesic medication absorbed to morphologically and functionally rehabilitation of tendon unit.

Keywords: *tendinitis, complex treatment, physiotherapy*

19. **Петрова Н.** Тестове за оценка на функционалната годност и качество на живот при пациенти с ревматоиден артрит, *Спорт и наука*, 2014, ISSN:1310-3393, 256-262.

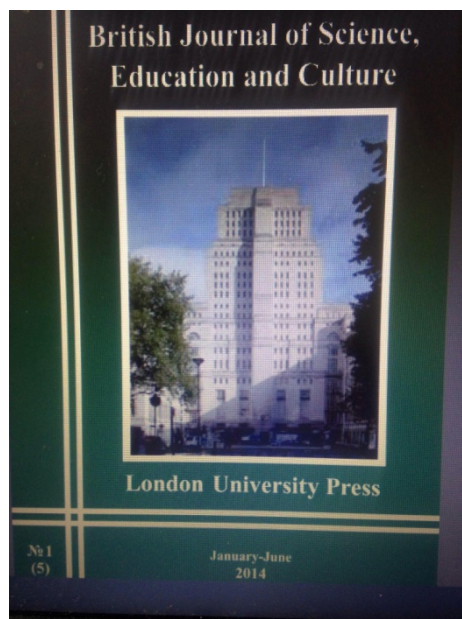
Резюме: В световен мащаб е препоръчително всяко изследване да завършва с оценка качеството на живот. Това е нов подход към пациентите с ревматоиден артрит. Дава се възможност чрез стандартизиран тест и анкети, болния да даде информация за своя здравен статус. Изтъква се тенденция към приложение препоръките на EULAR за подобряване качеството на живот.

SF-36 е многоцелеви, стандартизиран тест за установяване на здравно състояние, включващ в себе си 36 въпроса. Той има 8-скален профил на функционалните резултати за здравето и общото благосъстояние, психометрично базирано обобщено измерване на физическото и душевно здраве, както и преференциално базиран индекс на здравната ползност. 36-те пункта на въпросника са групирани в осем скали: физическо функциониране, ролева дейност, физическа (телесна) болка, общо здраве, жизнеспособност, социално функциониране, емоционално състояние и психическо здраве. Показателите на всяка скала варират между 0 и 100, където 100 представлява пълно здраве, а всички скали формират двата основни показателя: душевно и физическо благополучие (психологически и физически компонент на здравето).

Ключови думи: ревматоиден артрит, качество на живот, SF-36, здравен статус

20. Filipova M., Kastelov R., Popova D., Topuzov Iv., Nikolova E., **Petrova N.**, Thrombolysis in kinesitherapy. *British journal of science, 4 education and culture*; "London university press", London Vol. 1 (5), 2014, pp.

164- 167, ISSN: 0007-1657, Source Normalized Impact per Paper (SNIP): 4.863;

Abstract: Use of recombinant tissue plasminogen activator administered to a 3-4.5 hour from the acute condition, combined with an adequate kinsitherapy's program prevents severe disability in most productive age. Owing to this method and the team of experts, a large percentage of treated will be independent and this will have an immediate social impact. The present study was conducted in the period from 2008-2014 at Blagoevgrad's Hospital. Kinesitherapy was conducted in 40 patients (n=40) with ischemic stroke, 10 of which treatment with method of intravenous thrombolysis-an experimental group (EG). The average age of the study was 65.70 (standard deviation, 8,18, coefficient of variation-12.45%) 7-70 %-men, 3-30%-women. Activities are conducted daily, 2 times a day , procedure of 2045 min , depending on the general state of the patient . There were regular and standard care. Was recommended a diet, consistent with the main and accompanying diseases. Detailed studies have made on the day of admission , the 5 th , 7 th day and the day of hospital discharge . Studies were conducted in the 30 th , 60 th and 90 th day and after a year.

Keywords - thrombolysis , physical therapy, acute ischemic stroke

- 21.Николова Е., Кастелов Р., **Петрова Н.**, Цанев К. Иновативни физиотерапевтични методи и кинезитерапия при лечение на заболявания на опорно –двигателния апарат, *Физикална, курортна и рехабилитационна медицина*, 49 , 2016 , ISSN: 0861-6485, 1-2, 97-100

Резюме: Освен рутинните физикални фактори ултразвук, галваничен ток, нискочестотно магнитно поле, лазертерапия в последните две

години във физиотерапевтичната практика все по- често намират приложение лечението с дълбоки осцилации, ударно-вълнова терапия, лечение с кинезиотейп лента.

Предлагаме нашия скромн опит от лечението при пациенти със заболявания на ОДА най- често на коленните и тазобедрени стави, тендинити и тендовагинити с новите физиотерапевтични апарати.

Освен дегенеративните заболявания постигнахме и добър терапевтичен ефект при повечето заболявания на ОДА, които комбинирано с подходящи средства на кинезитерапията и ерготерапията спомогнаха за подобряване качеството на живот при тези пациенти.

Ключови думи: дълбока осцилация, ударно-вълнова терапия, кинезиотейпинг, ерготерапия, кинезитерапия.

INNOVATIVE PHYSIOTHERAPEUTIC METHODS AND KINESITHERAPY

FOR DISEASES OF THE LOCOMOTORY SYSTEM

Nikolova Evelina, Kastelov Rumen, Petrova Natalia, Tsanev Krasen

Abstract:

Except the routine physical factors ultrasound, galvanic current, low-frequency magnetic field, laser therapy in the last two years into the physiotherapy practice there is much more use of deep oscillations, shockwave therapy, treatment with kinesiologic-tape.

We offer our experience with the treatment of patients with arthrosis of the knee and hip joints, tendinitis and tendovaginitis with the new physiotherapeutic methods.

Other than degenerative diseases we have reached a good therapeutic effect in most diseases of the musculoskeletal system, which combined with appropriate means of kinesitherapy and ergotherapy helped reaching better quality of life for our patients.

Keywords: *deep oscillations, shockwave therapy, treatment with kinesiologic tape, kinesitherapy*

22. **Петрова Н.** Ерготерапията като част от комплексната кинезитерапевтична програма при ревматоиден артрит. *Превенция и рехабилитация*, 2020, том 14, бр.1-2, ISSN1312-2784, 13-17

Резюме: Поради системния характер на ревматоидния артрит, мултидисциплинарният подход е необходим за правилното управление на въздействието на болестта върху различни аспекти от качеството на живота на хората.

Ерготерапията като част от кинезитерапевтичната програма е активна терапия, целяща функционално поддържане и възстановяване на увредените двигателни органи, както и

положително психотонизиране на пациентите с ревматоиден артрит. Средствата и методите който използваме могат да подобрят и поддържат функционалния капацитет на пациента, предотвратявайки прогресията на деформациите, подпомагайки процеса на разбиране и справяне с болестта и осигурявайки средства за извършване на необходимите дейности за ангажиране на индивида в пълноценни професии, благоприятстващи самостоятелността и независимостта в дейностите по самообслужване, заетостта, образованието, социалните дейности и свободното време.

Цел на настоящото изследване е проучване възможностите за подобряване качеството на живот на пациентите с ревматоиден артрит чрез специфична авторска методика на кинезитерапия и ерготерапия.

Ключови думи: ерготерапия , кинезитерапия, ревматоиден артрит, качество на живот.

Abstract: Because of the systemic nature of rheumatoid arthritis, a multidisciplinary approach is necessary to properly manage the impact of the disease on various aspects of people's quality of life.

Occupational therapy as part of the kinesitherapy program is an active therapy aimed at functional maintenance and recovery of damaged motor organs, as well as positive psychotonization of patients with rheumatoid arthritis. The tools and methods we use can improve and maintain the functional capacity of the patient, preventing the progression of deformities,

supporting the process of understanding and dealing with the disease and providing the means to carry out the necessary activities to engage the individual full-fledged professions, favoring independence and autonomy in self-care activities, employment, education, social activities and spare time.

The aim of the present research is to study the possibilities for improving the quality of life of patients with rheumatoid arthritis through a specific author's methodology of kinesitherapy and occupational therapy.

Keywords: occupational therapy, kinesitherapy, rheumatoid arthritis, quality of life.

23. **Петрова Н.** Инструменти за оценка на функционалното състояние и качеството на живот при пациенти с анкилозиращ спондилит приложими в кинезитерапевтичната практика, *Превенция и рехабилитация* , 2020, том 14, бр.1-2, ISSN1312-2784, 17-22

Резюме: Функционалната годност и качеството на живот при анкилозиращ спондилит са основни показатели, които определят нуждата на болния от грижи и повлияват неговото съгласие с

провежданата терапия и удовлетвореността му от лечението. През последните години се утвърди тенденцията за оценка базирана на схващането на пациента за здравословните му проблеми плюс експертното мнение на специалиста в областта. В момента оценка на функционалното състояние и качеството на живот се използват все повече в кинезитерапевтичната практика, защото събират нужната информация за състоянието на пациента и подпомагат в изработването на една специализирана кинезитерапевтична програма.

Качеството на живот по определение на СЗО е “възприятието на индивида за мястото му в живота, в контекста на културната и ценностната система, в която той живее и във връзка с неговите цели, очаквания, стандарти и интереси. То е обширно понятие, повлияно по комплексен начин от физическото здраве на човека, неговото психологическо състояние, степента му на независимост, социални контакти и тяхната взаимовръзка с характерните особености на околната среда.”

Ключови думи: функционалната годност, кинезитерапия, анкилозиращ спондилит, качество на живот.

Abstract: The functional suitability and quality of life in ankylosing spondylitis are key indicators that determine the patient's need for care and affect his consent to the therapy and his satisfaction with treatment. In last years, the trend of assessment based on the patient's perception of his health problems plus the expert opinion of the specialist in the field has been established. Currently, assessment of functional status and quality of life are more and more used in kinesitherapy practice because they collect the necessary information about the patient's condition and assist in the development of a specialized kinesitherapy program.

The quality of life as defined by the WHO is “the individual's perception of his place in life, in the context of the cultural and value system in which he lives and in relation to his goals, expectations, standards and interests. It is a broad concept, influenced in a complex way by a person's physical health, his psychological state, his degree of independence, social contacts and their interrelation with the characteristic features of the environment. ”

Keywords: functional suitability kinesitherapy, ankylosing spondylitis, quality of life.